

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 kwietnia 2015 roku powódka D. M. domagała się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwoty 2 656,80 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 19 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w wyniku kolizji drogowej uszkodzeniu uległ pojazd mechaniczny marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do M. S. i A. W.. Poszkodowane zleciły naprawę uszkodzonego pojazdu, a na czas naprawy wynajęły pojazd zastępczy. Za usługę najmu tego pojazdu została wystawiona faktura VAT o numerze (...) na kwotę 2 656,80 złotych brutto, a w dniu 16 marca 2013 roku poszkodowane zawarły z powódką umowę przelewu powyższej wierzytelności.

Nakazem zapłaty z dnia 04 maja 2015 roku wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt VI GNC 2194/15 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że strona powodowa w niniejszej sprawie nie posiada legitymacji procesowej, z uwagi na fakt, że powódka oraz jedna ze współwłaścielek pojazdu nie podpisały umowy cesji, a nadto z uwagi na to, że oświadczenie o konieczności najmu pojazdu zastępczego, umowa najmu pojazdu zastępczego oraz protokoły przekazania i zwrotu tego pojazdu zostały podpisane przez W. W., nie dokumentują więc powstania szkody po stronie poszkodowanych – właścielek pojazdu. Nadto pozwany zakwestionował także stawkę oraz okres najmu pojazdu zastępczego.

### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

M. S. i A. W. są współwłaścicielkami pojazdu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

M. S. nie użytkowała tego pojazdu, gdyż była właścicielem również innego pojazdu – marki K. C., z którego to pojazdu korzystała na co dzień.

Z pojazdu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) korzystał na co dzień W. W..

zeznania świadka W. W. – protokół skrócony rozprawy z dnia 27 stycznia 2016 roku – k. 102-104 akt (zapis cyfrowy 00:01:36-00:11:42), zeznania świadka M. S. – protokół skrócony rozprawy z dnia 27 stycznia 2016 roku – k. 102-104 akt (zapis cyfrowy 00:11:42-00:17:50), zeznania świadka A. W. – protokół skrócony rozprawy z dnia 27 stycznia 2016 roku – k. 102-104 akt (zapis cyfrowy 00:17:52-00:23:39)

W dniu 10 marca 2013 roku pojazd marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) uległ uszkodzeniu w wyniku kolizji drogowej, za którą odpowiedzialność ponosił właściciel pojazdu ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł..

niesporne

W dniu 16 marca 2013 roku W. W. zawarł z D. M. umowę najmu pojazdu zastępczego marki R. (...). Strony uzgodniły czynsz najmu w kwocie 135 złotych netto za każdy dzień najmu.

W. W. w okresie naprawy uszkodzonego pojazdu nie dysponował innym samochodem, zaś pojazd zastępczy wykorzystywał w celu dojazdów do pracy oraz niezbędnych czynności związanych z codziennym funkcjonowaniem.

Pojazd zastępczy został zwrócony przez W. W. w dniu 02 kwietnia 2013 roku.

umowa najmu samochodu – k. 9 akt, protokół przekazania pojazdu – k. 10 akt, protokół zwrotu pojazdu – l. 11 akt, oświadczenie – k. 12 akt, zeznania świadka W. W. – protokół skrócony rozprawy z dnia 27 stycznia 2016 roku – k. 102-104 akt (zapis cyfrowy 00:01:36-00:11:42)

W dniu 16 marca 2013 roku M. S. i A. W. zawarły z D. M. umowę cesji wierzytelności z tytułu odszkodowania z polisy OC sprawcy szkody komunikacyjnej z dnia 10 marca 2013 roku w pojeździe marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Umowa została zawarta w celu pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku z powyższą szkodą.

cesja wierzytelności – w aktach szkody (bez numeru kart)

Z tytułu najmu pojazdu zastępczego poszkodowana M. S. została obciążona fakturą VAT o numerze (...) z dnia 04 kwietnia 2013 roku na kwotę 2 656 złotych brutto, w ramach której czasookres najmu został oznaczony na 16 dób, zaś wysokość stawki za jedną dobę najmu na kwotę 135 złotych netto.

faktura VAT numer (...) – k. 14 akt

D. M. wzywała (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w Ł. do uregulowania należności w kwocie 2 656,80 złotych, jednakże bezskutecznie.

ostateczne wezwanie do zapłaty – k. 15 akt

Celowy i ekonomicznie uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego pojazdu marki T. o numerze rejestracyjnym (...) wynosi 12 dni.

Warsztaty naprawcze i wypożyczalnie samochodów z okolic D. i Ż. w okresie likwidacji szkody stosowały za najem pojazdów zastępczych klasy B, z limitem dobowego przebiegu, stawki w wysokości od 110 do 125 złotych netto za dobę.

opinia biegłego sądowego M. J. – k. 117-120 akt

### ***Sąd zważył, co następuje:***

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że nie były one kwestionowane w zakresie ich mocy dowodowej przez żadną ze stron. Pozostałe dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy żadnych nowych i istotnych okoliczności.

Ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd oparł się także, uznając je za wiarygodne i spójne, na zeznaniach świadków M. S., A. W. i W. W. przede wszystkim w zakresie, w jakim świadkowie ci wskazywali na sposób korzystania z uszkodzonego pojazdu oraz na W. W. jako osobę, która z tego pojazdu korzystała. Jednocześnie Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków M. S. i A. W. odnośnie wskazywanej przez nie okoliczności związanej z udzieleniem W. W. pełnomocnictwa do działania w ich imieniu w sprawach związanych z najmem pojazdu zastępczego, okoliczność ta nie znajduje potwierdzenia w zebranych materiałach dowodowych, w aktach postępowania i aktach szkody brak jest bowiem dokumentu takiego pełnomocnictwa, a co istotniejsze – z treści umowy najmu, protokołów przekazania i zwrotu pojazdu, czy treści oświadczenia złożonego w związku z najmem pojazdu zastępczego jednoznacznie wynika, że W. W. nie działał w zakresie tych czynności jako ich pełnomocnik, lecz składał oświadczenia we własnym imieniu i na własny rachunek.

Dokonując rekonstrukcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie Sąd oparł się także na opinii biegłego sądowego w zakresie mechaniki samochodowej M. J.. Biegły sądowy na podstawie akt sprawy wyliczył celowy i ekonomicznie uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego obejmujący 12 dni oraz dokonał analizy stawek za najem pojazdu klasy B z limitem dobowego przebiegu stosowanych w okresie likwidacji szkody na terenie D. oraz Ż. wskazując,

iż zawierały się one w przedziale od 110 do 125 złotych netto. W ocenie Sądu opinia biegłego sądowego została sporządzona wedle tezy dowodowej wysnutej przez Sąd, poza tym jest logiczna, zgodna z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy. Komunikatywność jej sformułowań pozwala na zrozumienie wyrażonych w niej ocen i poglądów, a także sposobu dochodzenia do wniosków końcowych. Nie zawiera ona również wewnętrznych sprzeczności i wykluczających się wzajemnie wniosków.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 01 lutego 2017 roku Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego sądowego na okoliczności dotyczące stawek za najem pojazdu zastępczego w autosegmencie B w całej aglomeracji trójmiejskiej, uznając, iż brak jest podstaw do uznania, iż rynkiem lokalnym dla miejscowości D. pozostaje aglomeracja trójmiejska, a także uznając dowód w tym zakresie za zbędny i prowadzący do nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu oraz zwiększenia jego kosztów, z uwagi na zasadność podniesionego przez pozwanego zarzutu braku legitymacji czynnej, o czym szczegółowo w poniższej części uzasadnienia.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powódka D. M. domagała się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwoty 2 656,80 złotych wraz z odsetkami ustawowymi tytułem zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego w związku z uszkodzeniem pojazdu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), za które odpowiedzialność ponosił sprawca szkody ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. z kolei wnosił o oddalenie powództwa, kwestionując legitymację powoda do występowania w niniejszym procesie, a także czas trwania najmu pojazdu zastępczego i stosowane za ten najem stawki.

Legitymacja procesowa jest to określone normami prawa materialnego uprawnienie konkretnego powoda do dochodzenia sądowej ochrony określonego roszczenia materialnoprawnego przeciwko konkretnemu pozwanemu. Sąd, stwierdziwszy brak legitymacji procesowej (zarówno czynnej, jak i biernej) i wydaje wyrok oddalający powództwo.

Zgodnie z treścią art. 509 k.c. w wyniku przelewu wierzytelności cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim istniała w chwili zawarcia umowy o jej przeniesienie.

Jak podkreśla się w orzecznictwie i literaturze przedmiotu w wyniku przelewu wierzytelności przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 września 2001 roku, sygn. akt I CKN 379/00, LEX numer 52661). Cesjonariusz nabywa więc wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu, zmienia się tylko osoba wierzyciela, czyli osoby uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia.

Swoją legitymację do działania w niniejszym procesie powódka D. M. uzasadniała umową cesji zawartą z A. W. i M. S., współwłaścicielkami uszkodzonego pojazdu. Celem wykazania powyższej okoliczności powódka przedłożyła umowę cesji wierzytelności z polisy oc tytułem pokrycia kosztów wynajmu pojazdu zastępczego z dnia 16 marca 2013 roku oraz umowę najmu pojazdu zastępczego (z tej samej daty).

Zarzut o nieskuteczności powyższej cesji uzasadniany przez pozwanego argumentem, że powyższa cesja nie zawiera oświadczenia powódki (która w treści tego dokumentu wskazana jest jako strona umowy przelewu wierzytelności) nie jest słuszny. Oczywistym jest, że cesja nie może zostać skutecznie dokonana w drodze jednostronnej czynności prawnej i konieczne jest zawarcie umowy w drodze złożenia zgodnych oświadczeń woli przez obie strony, tj. cedenta i cesjonariusza (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 października 1999 roku, sygn. akt III CKN 399/98, LEX numer 1218257). W tym kontekście należy przywołać treść art. 511 k.c., który stanowi, że jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien również być stwierdzony pismem. Kodeks cywilny nie wymaga zatem dla ważności cesji zachowania szczególnej formy, może być ona skutecznie dokonana również ustnie, a nawet per facta

concludentia. (tak też Z. R., A. O., Zobowiązania, 2006, s. 357). Wskazana w art. 511 k.c. forma prawna jest zatem zastrzeżona tylko dla celów dowodowych (ad probationem), a jej niedochowanie nie skutkuje nieważnością umowy przelewu, a jedynie określonymi ustawowo ograniczeniami dowodowymi (art. 74 k.c.). Mając powyższe na względzie uznać należy, że umowa przelewu dojdzie do skutku w wyniku przyjęcia przez cesjonariusza (nabywcę) aktu cesji. Taki wniosek znajduje również odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który wyraził zapatrywanie, że jeżeli zostaje sporządzony jednostronny akt cesji, zawierający tylko podpisane przez cedenta oświadczenie, iż wierzytelność swoją przelewa na cesjonariusza, to umowa o przelew zostaje zawarta dopiero wtedy, gdy cedent wręczy ten akt cesjonariuszowi, a ten go przyjmie (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 września 1945 roku, sygn. akt III C 445/45, LEX numer 159410 oraz w wyroku z dnia 02 grudnia 2009 roku, sygn. akt I CSK 129/09, LEX numer 553656). Skoro więc w przedmiotowej sprawie powódka D. M. jako cesjonariusz dołączyła do pozwu dokument odpowiadający treścią umowie przelewu wierzytelności z tytułu odszkodowania za najem pojazdu opatrzony podpisami drugiej strony, uzasadniający jej żądanie, to bez wątpienia doszło do złożenia zgodnych oświadczeń woli, o których mowa w treści art. 509 § 1 k.c. przez obie strony.

Odnosząc się natomiast do zarzutu, iż umowę cesji podpisała tylko jedna ze współwłaścielek M. S., zarzut ten również nie jest słuszny. Wprawdzie powódka załączyła do akt umowę zawierającą jedynie podpis M. S., niemniej jednak w aktach szkody znajduje się także cesja podpisana prawidłowo – przez obie współwłaścicielki pojazdu – M. S. i A. W..

Mając na względzie powyższe Sąd zważył, że w sprawie bezspornym było, iż na skutek kolizji z dnia 10 marca 2013 roku, za którą odpowiedzialność ponosi sprawca ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń, uszkodzeniu uległ należący do nich, tj. M. S. i A. W., a faktycznie użytkowany przez W. W., pojazd marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Bezspornym była również sama okoliczność wynajmu pojazdu zastępczego, przy czym jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie umowa najmu pojazdu zastępczego z dnia 16 marca 2013 roku została zawarta przez W. W. we własnym imieniu i na własny rachunek. Powyższe nie budzi wątpiwości Sądu w świetle treści samej umowy, w której wyraźnie wskazano, że najemcą pojazdu zastępczego jest W. W., on też – we własnym imieniu, złożył oświadczenie mające uzasadniać najem pojazdu zastępczego. Mając na względzie powyższe w ocenie Sądu brak było więc podstaw do uznania, że zawierając w dniu 16 marca 2013 roku umowę najmu pojazdu zastępczego W. W. działał jako pełnomocnik współwłaścielek pojazdu, zaś dokonana wykładania oświadczeń woli obu stron nie mogła prowadzić do ustaleń sprzecznych z jej wyraźną treścią, tj. do ustalenia, że stroną umowy był inny podmiot aniżeli wyraźnie wskazany w treści samej umowy.

Nadto wskazać należy, że okoliczności spawy pozwalają na przyjęcie, że M. S. i A. W. jako właścicielki pojazdu oraz W. W. łączyła umowa użyczenia, na podstawie której pojazd marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) został oddany do bezpłatnego korzystania W. W.. A zatem niewątpliwie W. W. był uprawniony do zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego we własnym imieniu i na własny rachunek, gdyż to w jego majątku powstała szkoda polegająca, na tym, że został pozbawiony możliwości korzystania z dotychczas użytkowanego pojazdu marki R. (...). W okolicznościach niniejszej sprawy brak zaś było podstaw do uznania A. W. i M. S. za poszkodowane w tym zakresie, skoro użyczając pojazdu do korzystania innej osobie, wyzbyły się tego atrybutu (pozostając poszkodowanymi w związku uszkodzenia pojazdu odnośnie kosztów naprawy). Nadto, w przypadku współwłaścicielki M. S., która została obciążona kosztami najmu, zważyć należy również, iż w okresie szkody dysponowała ona innym pojazdem, z którego stale korzystała.

W tym miejscu podkreślić raz jeszcze należy zatem, że przedmiotem cesji jest przelew wierzytelności przysługującej cedentowi – zbywcy na rzecz cesjonariusza – nabywcy, przy czym dla skuteczności takiej umowy niewątpliwie koniecznym jest istnienie wierzytelności po stronie cedenta.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe jednoznacznie zaś wskazuje, że M. S. i A. W. jako osobom nie korzystającym z uszkodzonego pojazdu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) nie przysługiwała wierzytelność z tytułu zwrotów kosztów najmu pojazdu zastępczego, bo to nie w ich sferze majątkowej powstał uszczerbek w postaci niemożności korzystania z uszkodzonego pojazdu, tylko w majątku W. W. jako użytkownika tego pojazdu. A zatem M. S. (która nadto w tym czasie korzystała z innego posiadanego pojazdu) i A. W. nie mogły skutecznie przenieść wierzytelności z tego tytułu na powódkę.

Na marginesie tylko wskazać należy, iż w związku z uszkodzeniem pojazdu marki T. o numerze rejestracyjnym (...) i niemożnością korzystania z niego, uszkodzonym w tym zakresie był użytkownik tego pojazdu – W. W. i to on uprawniony był we własnym imieniu i na własny rachunek zawrzeć umowę najmu pojazdu zastępczego, jak również tylko on był uprawniony do przeniesienia tej wierzytelności na inną osobę.

W rezultacie tych rozważań Sąd doszedł do przekonania, że zgłoszony przez pozwanego (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w Ł. zarzut braku legitymacji czynnej powoda był zasadny, wobec czego na podstawie art. 822 k.c. w zw. z art. 509 k.c. i art. 6 k.c. a contrario orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu w punkcie II i III wyroku Sąd rozstrzygnął zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz 108 k.p.c. zasądził od powódki na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwotę 617 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą to kwotę składa się: kwota 600 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 490) oraz kwota 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W pozostałym zakresie kosztami procesu (m. in. odnośnie opłaty sądowej i wykorzystanej części zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego) Sąd obciążył powódkę uznając je za uiszczone. Na marginesie wskazać należy, że zarządzeniem z dnia 13 lutego 2017 roku Sąd nakazał zwrócić powódce, po uprawomocnieniu się wyroku, kwotę 194 złotych tytułem niewykorzystanej części zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego.

## ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 13 marca 2017 roku